
Ś. p. Witold Kieszkowski (20 II 1903 - 10 IX 1950)

Ochrona Zabytków 4/3-4 (14-15), 225

1951

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NEKROLOGIA

Ś. p. Witold Kieszkowski
(20 II 1903 — 10 IX 1950)

Najboleśniejszą stratą odrodzonej po wojnie służby konserwatorskiej jest śmierć Witolda Kieszkowskiego. Uczeń Zygmunta Batowskiego na Uniwersytecie Warszawskim, asystent Zakładu Architektury Polskiej 1930/1935 pierwszy redaktor „Biuletynu Historii Sztuki i Kultury” do pracy konserwatorskiej stanął jako dojrzały uczony z dorobkiem w zakresie historii architektury i rzeźby renesansu polskiego. W latach 1935—1937 był konserwatorem zabytków na woj. warszawskie i białostockie, potem na wileńskie i nowogródzkie. Z jego imieniem wiązały się doniosłe wykopaliska na Starym Zamku grodzieńskim („Troja nadniemeńska”) i skomplikowane, nowatorskie zabezpieczenia ich wyników. Wydanie okazałego tomu inwentarza zabytków powiatu rawskiego wieńczy jego pracę przedwojenną.

W r. 1945 zostaje zastępcą Konserwatora Generalnego i kieruje zabezpieczaniem i rewindykacją zabytków na Dolnym Śląsku — osiąga znakomite wyniki w najtrudniejszych warunkach. W latach 1946—1949 jest zastępcą naczelnego dyrektora Muzeów i Ochrony Zabytków. Naczelną Dyрекcję prowadzi z oddaniem całkowitym. Do szczególnie ważnych wyników Jego pracy należy organizacja Kierownictwa Badań nad Początkami Państwa Polskiego. Zmarł na stanowisku kustosa Muzeum Narodowego w Warszawie.

Kariera życiowa Kieszkowskiego była trudna. Studia przerywała praca nauczycielska na prowincji. Pracę konserwatorską — wojna. Poczucie obowiązku społecznie najpilniejszego odsuwało na dalszy plan najgłębsze pasje osobiste, nawet naukową. Badaniom pozostał stałe wierny i podupadając już na zdrowiu zdobył się na ciężki wysiłek zredagowania dojrzewającej od kilkunastu lat rozprawy doktorskiej i rygorozum.

W rok po śmierci Kieszkowskiego, lukę jaką zostawił po sobie, odczuwamy głębiej, niż nazajutrz¹.

Ś. p. Wacław Husarski
(20 XI 1883 — 27 I 1951)

Jeden z najstarszych konserwatorów polskich: malarz, poeta, krytyk i historyk sztuki Wacław Husarski zaciągnął się w służbę zabytków w szeregach Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości przed pierwszą wojną światową. Uczestnik społecznych prac inwentaryzacyjno-konserwatorskich — w chwili organizacji państwowej ochrony zabytków w r. 1919 objął urząd konserwatora okręgowego siedleckiego, zaś od r. 1921 konserwatora wojewódzkiego. Wróciwszy do Warszawy w r. 1923 opuścił służbę wskutek redukcji etatów konserwatorskich. Nowy okres życia wypełnia działalność na polu krytyki artystycznej, której stał się czołowym przedstawicielem, oraz pracą badacza i nauczyciela-docenta Wolnej Wszechnicy Polskiej. Z licznych jego publikacji trzeba wymienić najważniejsze, obrazujące zasięg zainteresowań i wyników: *Attyka polska i jej wpływy na kraje sąsiednie*, 1936, oraz *Style romantique 1937*. Wynikiem zainteresowań całego życia jest drukująca się pośmiertnie książka o Kazimierzu Dolnym, której fragmenty w różnych czasach ukazywały się w druku. Badania nad najbardziej rodzimą tradycją polskiej sztuki renesansowej obok prac o najnowszej sztuce europejskiej są najważniejszym wkładem naukowym Husarskiego.

Praca nad książką o Kazimierzu dawała Husarskiemu psychiczne oparcie w latach wojny. Rękopis ocalał a w r. 1945 wrócił do nauczania jako profesor Uniwersytetu Łódzkiego. Gdy zabrakło młodszych, wrócił też na stanowisko konserwatora, tym razem w województwie łódzkim. Jedną z jego pierwszych trosk był Tum łączycki. Pogarszające się zdrowie zmusiło go do opuszczenia służby konserwatorskiej, coraz trudniej było mu prowadzić zajęcia uniwersyteckie. Umarł 27. I. 1951 przy pisaniu².

S. H

¹ Spis prac naukowych Zmarłego podał Stanisław Lorentz w nekrologu ogłoszonym w *Biuletynie Historii Sztuki XII* (1950), 330—332

² Obszerną charakterystykę działalności Zmarłego dał M. Wallis w *Biuletynie Historii Sztuki XIII* (1951) 161—185.